

CORANT

1926. OCT 1926

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTODALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:
Benedek Elek

BCU Cluj / Central University Library Cluj

5. évf.
24. SZ. 1926.
VI. 13

54 Veress Klárka tanuló
Str. Florilor 73. sz.

~~Doj~~

HITTEL.

Irta: DROSNYÁK JÁNOS.

Rakhattok tüskét, követ is utamba,
Szőnyegül is tüskére, kőre
Hitem boritom és vigan, dalolva
Megyek — előre.

És elrejthettek napot, csillagot már,
Rájuk terítvén zord sors-felleget,
Erős hitemben ott ég a nap-oltár
S én — fényének megyek.

Mert ír és balzsam és erő a hit,
Mely sebet heggeszt s uj tette hevit,
S visz, teret, időt és — mindent legyurva
Fel, fel a csúcsra!

(Arad.)

Szón fordul meg a dolog.

Irta: GYALLAY DOMOKOS.

Mátyás király meglátogatta családjának ősi fészket, Hunyadot, aztán Kolozsváron szállott meg egy-két heti mulatozásra. Amint híre ment ennek, mindenfelől jöttek hozzá az ügyesbajos emberek.

Egyszer egy fiatal székely legény állított be az audienciás házba. Jóforma, barnaszög legény volt, bátor pillantásu.

— Hát te Öcsém, mi jóban jársz? — kérdezte a király.

— Felsőleges király atyám, én Tamás uramat, a szülőfalum bíróját akarom bepanaszolni, — felelte a legény.

— Ugyan mivel busított meg Tamás bíró?

— Engem, felsőleges atyám, úgy megbusított, hogy annál jobban nem is tehetne volna. Nem akarja hozzám adni a leányát, Zsuzsikát...

— Aztán mit vet ellened?

— Azt veti, hogy nyolc testvér mellett kevés jut reám az örökségből... Ő pedig olyan legényt közel sem enged a leányához, akinek nincsenek meg a rendes nyilföldei. Hát itt a baj!

— Baj, baj, öcsém, de már ebbe igazán nem tudok beleszólani. Tamás bíró maga rendelkezik a leányával.

— Hiszen ezt bölcsen fölgondoltuk mi is Zsuzsika hugommal, hanem arra tanakodtunk, hogy próbáljak szerencsét a királyi udvarban, hátha valami szolgálattal szerezhetnék egy

rész jószágocskát? Sok ilyen példát hall az ember...

— Aztán milyen szolgálatra vállalkoznál?

— Felsőleges király atyám, a karomat bírom, az eszemet tudom... ami ezektől kitelik!...

Mátyás király mosolyogva veregette meg a székely legény vállát.

— Hát jól van, öcsém, felveszlek az udvari nemes szolgák közé, de a szolgálatot majd csak Budán kezded meg. Addig töltsd el az időt az udvar körül, légy szemes és ismerkedjél!

Egy apród elvezette a székelyt és beíratta az udvariak jegyzékébe. Uri módba pottyant a legény, egész nap ott ögyelgett a kolozsvári palota körül, ide is, oda is bekukkintott, — leggyakrabban persze a konyhába — mindenkiel jó barátságot kötött. Nevezetes ember lett belőle, akivel király is, főurak is szívesen szót váltottak. Dejszen megtudott ő felelni főrendnek is, nem igen állotta meg kacagás nélkül, aki vele beszédbe elegyedett.

Egy napon a palota előtt vigyázkodott a székely. Hát egyszer egy székér áll meg az uton és három nagykalapu szász atyafi száll ki belőle. Az egyik hozzá lép és megszólítja:

— Öcsém, mi Beszterce környékéről jö-

vünk, őfelségével szeretnénk beszélni. Nagyon sürgős a dolog . . . Hol találjuk?

— Sürgős? Hát akkor ugyancsak rossz időben érkeztek kigyelmetek, mert őfelsége az imént hunyodra ment.

— Hunyadra? — néztek össze ijedten a szászok. — Aztán sokáig fog Hunyadon maradni?

— A disznóját akarja elárulni, nem tudom, hogy az mennyi időbe telik . . .

Nagy tanakodás lett erre a szászok között. Hirtelen csak visszaültek a szekérre, a lovak közé csaptak és elszaladtak az országúton.

Néhány nap múlva egy apród kutatta fel a székelyt: siessen azonnal a király elébe. Belép a legény: hát a király előtt ott állnak a beszercei szászok.

— Miért hazudtad ezeknek, hogy elmentem Hunyadra? — kérdezte a király haragosan.

— Már hogy hazudtam volna, felséges uram. Én azt mondtam nekik, hogy őfelsége elment hunyodra, ez pedig annyit tesz, hogy lehuny. Ezt úgy mondják nálunk, Udvarhelyszéken . . . jó, becsületes emberek.

— S mit beszéltél: disznó elárulásáról? — Evvel pedig a király-atyám jó hírnevét, becsületét akártam megmenteni . . .

— Az én becsületemet, te? . . . Hogy érted?

— Ha kiküldené ezeket, felséges uram — bökött a legény a szászok felé. — Nem akarom előttük . . .

A király intett a szászoknak, mire azok a másik szobába huzódtak.

— Nos? Hogyan árultam el én a disznómat? — A székely hamisan hunyorított:

— Akkor történt ez a dolog, amikor felségedék nagy áldomást ittak a német császár követeivel. Megkövetem, mintha király-atyám is többet ivott volna a kelleténél, gondolom azért hunyt le a szokatlan időben. Mert szón fordul meg a dolog, felséges atyám! Mit művel az, aki ittas fővel fekszik le és kijózanodva ébred fel? Nyilvánvaló dolog: elárulja a disznóját . . . Ezt is úgy mondják nálunk, Udvarhelyszéken . . . jó, becsületes emberek. Az ittas ember hunyodra megy, hogy elárulja a disznóját . . . A szászoknak tehát igazat mondtam, de felséges atyámat sem kevertem részegség hírébe.

Mátyás király ajkához kapott, félrefordult és kinézett az ablakon.

— Elmehetsz! — intett hátra a legénynek. A szászok nem győztek álmétködni, hogy a királyt, aki az imént olyan haragos volt, milyen jókedvében találják! Állandó mosolygás közt igazította el dolgukat.

Néhány nap múlva megint apród szaladt a székelyért. Ezuttal az ebédlőházba vezette, ahol nagy vendégsereg ült az asztalnál.

— Hallod, ifju legény — szólt a király — elmondottam az uraknak, hogy a beszercei szászok előtt milyen ügyesen védtem meg a becsületemet. Mindnyájunknak az a véleményünk, hogy hűségédért és okosságodért méltó jutalmat érdemelsz. Végy hát magadhoz egy jókora tarisznyát, pattanj lóra és szaladj el Torda városába s mondd meg a sókamara ispánjának, hogy az én királyi parancsomra töltsen meg a tarisznyádat tordai pénzzel. Holnap ebédkor jelentkezni fogsz előttünk a tarisznyával.

Nagy örömmel fordult ki a székely a palotából. A legjobb lovat nyergelte meg s elkivágtatott Torda felé. Az járt az eszében, hogy a tarisznya pénzzel gyönyörű örökséget fog vásárolni és büszke fővel fog Tamás biróhoz beállítani leánykérőbe.

Másnap déleléd végén a székely betoppant a király ebédlőházába. Jó kedvűek voltak az urak, pezsdülésig ittak már. De bezzeg nem volt jó kedve a székelynek! Vészes ábrázattal állt meg a király előtt. Kezében a tele tarisznya.

— Felséges király-atyám, a tordai sókamara ispánjánál nincsen tökéletlenebb ember a világon. Né, mit adott nekem a pénz helyett! . . . Egy tarisznya sót.

— Hát ezt hogy tehetted?

— Azt erősíti a csalfa lélek, hogy tordai pénz az azt teszi, hogy Torda környékén mindkinek sóval fizet a kincstár, sót kap a főispán, a várkapitány, sót kapnak a papok, barátok, iskolák, sót kap az ispotály, hát nekem is csak sóval fizethet . . . Tordai pénz: tordai só . . .

— No, tudod öcsém, ami azt illeti, hát a szót bizony lehet forgatni. Te is azt mondtad a beszercei szászoknak: a király hunyodra ment, hogy a disznóját elárulja. Szón fordul meg a dolog, nem magad mondád-e?

Nagy hahota tört ki erre. A székely türe egy percig, de aztán odaszólt az uraknak:

— Nyilván kicsinált csufság ez, de nem baj, azért mégis az enyém lesz a Tamás bíró leánya. Ezt a sőt azért megőrizem, mint felséges királyatyám ajándékát, — mondta s a tarisznya sóval kisompolygott az ebédlőházból.

Mátyás király nemsokára befejezte Kolozsvárt való mulatását. Indult vissza Budára. A székelynek is mennie kellett az udvari néppel. Nem siettek igen nagyon, az volt a terv, hogy vadászgatva haladnak át a Királyhágó gyönyörű erdőségein. A német császár követei is itt voltak. Inkább az ő tiszteletükre rendezték a vadászatot. Néhány napon át zavartalanul folyt a mulatság, sok vadat ejtettek, nagy áldomásokat ittak. Egyre mélyebben nyomultak be a rengetegbe, az esztenák és kunyhók is elmaradoztak már.

Egy napon délebedre kis forrás mellé telepedtek le. A konyha népe munkához látott, nagy tüzeket raktak, az elejtett vadak javapecsényéjét sütéshez készítették. Külön állt a királyi sátor, az urak szanaszét heverésztek a gyepen. Egyszer a konyha körül éles szóváltás és sivalkodás hangzott föl. A király is figyelmes lett a dologra: mi a lárma oka? De már jött is a főkonyhamester s színéből kikelve, reszkető szavakkal jelentette: Felséges uram, elveszett a sónk, nem tudunk ebédet készíteni.

— Micsoda? Hogy történhetett?...

— Két inas gondozta a sőt, esküdöznek, hogy az este a podgyász közzé tették a sőtartó zsákokat, most azonban nem tudják előadni.

— Ezermilliom, csak nem maradunk ebéd nélkül. Halálos szégyen volna a császár követei előtt. Vágtassanak vissza a lovas legények, kutassák föl az utat... A követek észre ne vegyék a dolgot...

A lovás legények elvágtattak, majd sorjában vissza is szállingóztak: a sónak hirehamva sincsen, Mátyás királyt majd fölvetette az indulat. Ebéd ideje már elérkezett, a heverésző csapatok mozgolódni kezdtek és a tüzek felé kacsingattak.

— Jöjjenek körém az összes udvari szolgák: apród, inas mind itt legyen! — adta ki a parancsot. Egy kis had gyülekezett a király köré.

— Ide hallgassatok, fiaim! — szólt a király. — Aki leghamarabb sőt szerez az ebédhez, száz aranyat kap jutalmul. Esztenát, pásztor-kunyhót verjete fel, só nélkül senki vissza ne térjen. Aki pedig leghamarabb megtér, száz arany úti a markát...

A had szétrebbent, ki lovon, ki gyalog nekivágott a környéknek. A székely legény pár perc múlva jelentkezett a királynál.

— Felséges atyám! — mondotta. — Ime, itt van a tarisznya só, amit a tordai kamara-ispán adott volt pénz képében. Hűségesen megőriztem...

— Édes jó fiam... micsoda szerencse... — ölelte meg a király a székelyt. — Micsoda szégyentől mentettél meg... Azonnal megkapod a száz aranyat...

A székelynek a kincstartó kifizette a száz aranyat. Mindjárt indult vissza a falujába, Zsuzsika leányzóhoz... Hiszen, okosan is tette, hogy nem ment Budára, mert ott a szolganép nyíltan hirdette a vádat, hogy a sőtartó zsákokat ő tüntette el a konyhaszekérről.

Igaz volt-e a vád?

Biz én azt annyi száz év múltán nem tudom eldönteni.

University Library Cluj

PISTA INAS A KÜTNÁL.

Eröss Alfréd (Temesvár) pályaműve a Cimbora múlt évi pályázatán.

Kékkő vára.

Bálint Péter-Pál napján, déli harangszónál érkezett kocsin Kékkőre. Almási Lőrinc szívesen fogadta. Megölelte.

— Hozott Isten, öcsém. Édesapád jó katonapajtásom volt, ha öregebb is tiz esztendővel. Régen üzenté nekem, hogy hozzám küldi a fiát apródnak. Beváltotta a szavát. Derék, szép legény vagy, fiam, érezd otthon magadat nálunk. Itt van az ebéidő is. Hozd rendbe magadat és jer a nagyterembe. Ott ebédezzünk.

Bálint egy fertály óra mulva a terembe lépett. Almási kapitány egy szép uriaszonyhoz vezette.

— Ime, édes Katinkám, Szilasi Bálint, az új apródunk. Nyujtsd a kis kezedet, Orsika lányom Bálint bátyádnak. Oda ülj fiam, az asztal végére, Keczeri László hadnagy uram mellé.

Az asztalnál még két tisztült. Ott volt Pokorny Albert doktor uram is, aki örvendezve fogadta Bálintot.

— Lám, milyen hamar kiheverte azt a nagy betegséget. Ugyan nem látszik meg rajta.

A doktor mellett Domonkos páter ült. Ugy látta Bálint, hogy ezek az urak mindennapi vendégek Almási kapitány asztalánál.

Az ebédnél a Buda ellen való hadjáratról beszéltek.

— Hej az a legnagyobb baj, hogy olyan embert nevezett ki vezérnek Ferdinandus, mint amilyen Joachim, a brandenburgi választó fejedelem — mondta Keczeri hadnagy. Azt mondják róla, hogy jobban szereti a bort, mint a harcot.

— Akármint van is, — szólt Almási — most a király mégis komolyan készül Buda elfoglalására. A német rendek nagy hadsereget szavaztak meg. Még a pápa is küld katonákat. Az olasz Medici 200 kitünő naszádhajóval jár a Dunán.

— Nem a királyt kisebbítem én, hanem csak azt mondom, hogy más fővezért istalálhatott volna a fekete hercegnél, akiről Luther azt mondotta, hogy asszonykapitány, aki soha

véres kardot nem látott, léha, iszákos, kártyás ember, aki a katonái zsoldját is eljátsza!

— Nem kell mindent elhinni, amit az az eretnek Luther mond, — pattant fel mérgesen Domonkos páter.

Almásiné urasszony elnevette magát.

— Ne olyan hevesen, urak. Szenteljenek inkább egy kis figyelmet a vadkan-fejnek, amelyet most hoz be csipős tornával a szakács.

Az urak lecsendesedtek és az ebédelés örömeinek adták át magukat.

A jó bornál Domonkos páter megfélekedett Joachim hercegről és szívesen kocintott Keczeri hadnaggal, amikor a budavári ostrom sikerére ittak.

— Hát mi nem szállunk hadba? — kérdezte Bálint Keczeri uram.

— Persze, Szilasi uram mindjárt holnap a törökre rontana! — nevetett a hadnagy. No, apród koromban magam is ilyen voltam. Ne féljen, lesz még harcban része, csak győzze! Egyébként mi még nem kaptunk parancsot arra, hogy hadba keljünk.

Ebéd után Keczeri megmutatta Bálintnak a kékkői várat. Magas sziklás hegyen épült, nem nagy vár volt. A vár körül sövény-palánk szolgált védelmül. Ezt őszkor huzatta Almási kapitány. Három ezer nagy fát vágtak ki az erdőből, amelynek értéke kétszáz aranynál is többre rug. A palánk fala hatalmas földbe vert tölgyfa cölöpökből állott. A cölöpöket fűzfa vesszőkkel fonták össze. A két sövény közé polyvával kevert vizes agyagot vertek be hatalmas fasúlyokkal jó keményre. Az agyag kiszáradásával szilárd fal képződött, amely 30 láb széles és hat öl magas volt. Egyszerű, de igen erős építmény volt ez. Olcsóbb, mint a tegla, vagy köépítmény és mégis ellentállott az ágyugolyónak.

— Lám, milyen csodálatos az Isten gondviselő keze — mondta Keczeri László uram. — Amikor a török veszedelem előntötte az országot, mint az árvíz, gátakat kellett elejébe építeni, hogy megakasszák útjában. Várakra, erősségekre volt szükség, amellyel ellentállnak a pogányoknak. De miből építsen szegény

magyar? Rengeteg pénz kell a kőre, fára, vasra, téglára, mészre és más építő anyagra! És az építés nagyon sok időbe és pénzbe kerül. Nem is lehetett várak építésére gondolni. Akkor a jó Isten kinyilatkoztatta valakinek, hogy földből épült várral védjék a földet. Hiszen sárból, vályogból építették a babyloniaiak is az ő házaikat, palotáikat. Külső országi tisztek, hadvezérek járnak csodájára a magyar

és azt mondják, hogy amit ők látnak, ellene van minden hadi tudománynak, de hát azért lehet, hogy ezek a fecskerakás módjára épült várak mégis megteszik a szolgálatot.

— Most már értem, hogy miért van sok erősség nevében a palánk meg a föld megnevezés. Drégelypalánk, Földvár, Sárvár, Agyaghalom, mondta Bálint.

— Bizony igaza van ebben. A mi kékkői

palánknak. Csak a fejüket csóválják, komoly, tudós arcokkal studirozzák a mi vakondtúrásainkat, mérik a földből készült falak vastagságát, magasságát, számolnak erősen valamit

várunk más, mint a legtöbb, hirtelen épült palánk. Ennek a magja sziklás hegyen, kőből épített vár. Az Almási család ősi birtoka. A vár is a családé, hiszen a birtokait védi. A

kapitány ur a saját költségén tartja fenn. A palánkon a négy világtájék felé néző hatalmas bástyák állottak. Ezeket nagy gonddal építették, itt nem sajnálták a követ, meszet és a vasat sem. A palánk alatt nagy, széles és mély árok volt, amelyet folyton tisztán tartottak és ha ostromtól félték, akkor vízzel eresztették tele. Az árkon tul veteményes kertek vették körül a várat. Ezt a várbeli katonák hozzátartozói művelték.

Az árkon keresztül fölvonható hid vezetett a palánk kapujához. A kapu mellett erős torony emelkedett. A kapu fölött a falon állandó őrség tanyázott. Itt tartották a rézdobokat, amelyeket megverték, ha az ellenség közeledett. Itt laktak a kapunálló strázsák. A bástya volt az éléstár. Hosszu gabonatarató szuszékok állottak benne. Nagy szalmából font kasokban hüvelyes veteményeket raktak el. Hordókba taposott káposzta is volt elegendő. Aszalt gyümölcs zsákszámra. A gerendákról füstölt kolbász, oldal szalonna lógott le nagy számban. A bástya mellett a fal kiszélesedett. Ágyuk, tarackok, mozsarak állottak itt. Egy kis deszkából rótt épületforma is volt a fal tetején. Katonák üldögéltek ott.

— Az a szakállszáritó — mondta nevetve Kecéri hadnagy. De morgónak, vagy henyélőnek is hívják. Itt lustálkodnak a katonák, ha nincsenek szolgálatban.

Bálint másnap főlesküdütt a zászlóra. Eskü után a vár alatti páston egy kis vitézi mérkőzést rendeztek. Bálint is részt vett a játékban és a tornában úgy lebökte Kecéri uramat a lováról, hogy csak úgy nyekkent.

— Ez se történt még velem, hogy egy új apród kivessen a nyeregből! — mondta Kecéri uram. Áldomást iszunk erre és testvéri barátságot fogadunk egymásnak. Szervusz hát, öcsém! Ne urazz ezentul te se engem!

Bálint szívesen csapott bele a derék hadnagy tenyerébe.

Almási kapitány az istállóba vezette a mérkőzés után Bálintot. Négy lovat mutatott neki.

— Ezek gazdátlanok. Válassz magadnak egyet közülök. Amelyik megtetszik, megveheted.

— Azt a fekete paripát gondolom.

— Igen. Az a Fecske. Nehogy azt gondold a nevéből, hogy valami gyors állat! Azt nem mondhatom róla. Versenyre nem való. Nem is

érne utól más lovat. De kitarató, erős jószág és okos, valóságos esze van annak! Jobb lovat nem kívánhatsz magadnak. Parádéra nem alkalmatos, de ha csatába indulsz, bátran fölülhatsz rá, mert nem heveskedik, nem ijed meg és engedelmeskedik.

Mintha értette volna Fecske, hogy róla beszélnek, rájuk nézett szép, okos, barna szemével és vigan nyertett.

A július hónap gyorsan elröpült Bálint fölött. Kecéri hadnagy vezetése alatt megtanulta a legszükségesebb dolgokat. De többnyire Almási kapitány körül volt. Elkísérte mindenhová. Valóságos titkos iródiákja volt.

Egy esős augusztusi nap királyi kurir érkezett Kékkőre. Parancsot hozott. Joachim herceg utban volt hadseregével Buda felé. A magyar hadak Esztergomban gyülekeznek. Ott várják meg a főseréget. Almási Lőrinc kapitány is erős csapattal azonnal utra keljen és Esztergomban táborba szálljon.

— Elviszlek magammal téged is, Bálint, — mondta Almási kapitány. — Ha ütközetbe nem is bocsátalak még, de legalább látni, tanulni fogsz sok mindent, aminek később nagy hasznát veszed.

Bálint örömmel készült utra.

A kékkői őrség hatvan huszárja két nap alatt indulásra készen állott. Még husz lovas köznemes csatlakozott hozzájuk, ugy, hogy nyolcvan katonát vezetett Esztergomba Almási kapitány.

[Folytatása következik.]

A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Táborlüz üzen	6	15	—	leu
Radványi K.: Horog István & Co		15	—	"
Sztrilich—Mócsy: Cserkész segítségnyújtás		10	—	"
Butyáó: Törvénytárgyarázat		15	—	"
Scherer: Próbaidős cserkész könyve		15	—	"
Sztrilich—Mócsy: Tábori munkák		20	—	"
Radványi K.: Napsugárleventék		15	—	"
Kovács D.: Ballag már		15	—	"
Scherer: Cserkészek könyve		15	—	"

Egyhe, édes, kellemes hashajtó a
PURGO BAYER

Rókáné lakodalma.

Apró unokáinak meséli ELEK NAGYAPÓ.

Öreg Róka koma mit gondolt, mit nem magában, egyszer csak fület, farkát eleresztette, aztán földhöz vágta magát.

— Jaj, lelke uram, jámbor uram, talán bizony meghaltál? — sikoltott Rókáné komámasszony.

Volt eszébe Róka komának! Dehogyan halt meg! Csak próbára akarta tenni élete párját, vajjon igazán szerette-e, szíve szerint megsiratja-e.

Hiszen, sirt, sirt Rókáné komámasszony, de nem is olyan nagyon.

— Hm, hm, — gondolta magában Róka koma, — lássuk csak, mi lesz itt.

Volt Rókáné komámasszonynak egy csinos kis szobalánya, Cirmos kisasszony, az éppen a konyhán sepergetett, amikor Róka koma meghalt, s uccu! egy szempillantásra kiszaladt a házból, fűnek-fának elnyávogta-keseregte Róka komá szomorú halálát, aztán visszaszaladt, tovább söpörgetett, hogy ha majd jön az atyafiság s a jó szomszédság a temetésre, meg ne szólják az asszonyát.

— No, hiszen jöttek sorba egymásután a Róka uraságok, de nem temetésre, nem ám! Először is jött egy deli ifju, kikent-fent bajuszu s kopogtatott a konyha ajtaján:

Cirmos kisasszony mit csinál?
Ébren van-e, vagy szundikál?

Felelte Cirmos kisasszony:

Dehogyan alszom, trallala,
Hisz a gazdám meghala,
Tessék kérem besétálni.
Az özvegynek kondolálni!

Belépett Róka Marci (igy hívták a kikent-fent bajuszu gavallért) s kérdezte Cirmos kisasszonytól:

Hát az özvegy mit csinál?
Südogál vagy szundikál?

Felelte Cirmos kisasszony:

Sir, sir, de nem oly nagyon,
Maradt elég nagy vagyton.

— Ugy, — gondolta magában Róka urfi, ha ez nem mese, de való, akkor éppen hozzám való....

Megcsippentette állát Cirmos kisasszonynak s mondta neki kedvesen: Szaladjon be,

kedvesem, mondja meg az asszonyának, ne eméssze a bubánát, itt egy uri gavallér, a zsebében száz tallér, éppen annyi, hiba nélkül, — elveszi öt feleségül.

Cirmos kisasszony meghajtotta magát kecsesen, aztán ment egyenesen a szobába, hol bújába, bánatába sirt, sirdogált komámasszony, de nem is olyan nagyon!

Asszonyom, ne sirjon,
Tovább már ne ríjjon,
Itt egy uri pavallér,
A zsebében száz tallér,
Ez már aztán csak teszi,
Feleségül elveszi.

Mondá Rókáné komámasszony, a szemét törülgetve, közben magát illegetve, billegetve:

Szép e száz tallér,
Bíz az sokat ér.
De szép lombos farka,
Még pediglen farka.
Hány van ő neki?
Az én uramnak
— Mi kár, hogy meghót! —
Kilenc farka vót!

Felelte a Cirmos kisasszony:

Óh, jaj, csak egy van ennek,
A szerencsétlennek!
Egyetlen farka,
S még az se tarka!

— Bizony ha egy, akkor vége,
Nem leszek a felesége.

mondotta Rókáné komámasszony s a gavallér, kinek a zsebében csörgött a száz tallér, szégyenkezve elsompolygott s egész uton szomorodott: miért is nincs neki kilenc lombos farka, mégpediglen tarka!?

Aztán jöttek sorba a kérők, mind finom gavallérok, csörgöttek a zsebükben a tallérok, de mind kosarat kaptak, szégyenkezve elszaladtak, mert egynek sem volt kilenc lombos farka, mégpediglen tarka. Volt olyan, akinek vala kettő, olyan, akinek három, ej, lirom-lárom! — mondotta Rókáné, — egy se lesz a párom. Jött, akinek volt farka négy, aztán kinek vala öt, olyan, kinek vala hat, olyan kinek vala hét, olyan, kinek vala nyolc, — ej, haj, ez mind csupa kenderkóc! — büszkélkedett Rókáné, — lirom-lárom, csak az lesz a párom,

akinek van kilenc lombos farka, mégpediglen tarka!

Hát egyszerre kopp, kopp, kopognak az ajtón, benyit egy gavallér, kinek a zsebében nem csörgött a tallér, de volt szép kilenc lombos farka, gyönyörű tarka, de milyen tarka! — lehetett nézni a napra, de arra nem ám! Ez a gavallér, ez ám!

Beszaladt Cirmos kisasszony lihegve-pihelve s mondta lelkesen, (közben Rókané szípgott csendesen):

Ó, asszonyom, ne szípgogjon,
Immár löbbit ne bánkódjon,
Itt az igazi gavallér,
Kinek zsebében nincs tallér,
De van ám öneki kilenc lombos farka,
Mint a boldogulté, éppen olyan tarka.

Bezzeg, hogy vége volt sirásnak, szípgásnak s mondá Rókané: nem lesz felesége senki másnak.

Hiszen ez így szép lett volna, jó lett volna, ha öreg Róka koma fel nem támadt volna! De haj, amikor a lakodalomra készültek s hozta Cirmos a drága jó sültet, libát, kacsát s mindent ami jó, megenni való: talpra ugrott Róka koma s füstbe ment a vig lakoma. Hej, szegény világ, vetett ágy, itt bent szoros, ott kint tág! — ki merre látott, szaladott, Róka koma egyedül maradott s mondá, miközben falatozgatott: hisz ez pompás dolog! Máskor is meghalok!

(Kisbaczon.)

Gavallér Jankó második vadászata.

Kedves nagyapóka! El sem képzelem, mint örültem, amikor megpillantottam a multkor a Cimborában az én szerencsétlen vadászatom történetét. No, lám, mondtam a mamámnak, ha vadásznak szerencsétlen vagyok is, de írónak nem vagyok az, mert nagyapóka kinyomatta a leveletem. Ezen úgy fellelkesedtem, hogy másnap jókor reggel, amikor a kedves mama és papa is még aludtak, leakasztottam a szegről Flóbert puskámat, előfüttyentettem hü barátomat, Csipdmeg-fogdmeg.

— Vau, vau, kis gazdám! Hová? Hová? Vadászni? Talán inkább halászni?

— Nem, nem, — mondtam én — szarkát lövünk ma, kedves barátom!

— Vau, vau, sokat akar a szarka, de nem bírja a farka, — viccelődött a Csipdmeg-fogdmeg — de én hűségéért megbocsátottam neki a viccelődést.

Hát elindultunk, mentünk, mentünk, mendegéltünk, aztán egyszerre csak az erdő szélére jutottunk. Képzeld, lelkem nagyapóka, az örömemet, amikor egy fa ágán egy hatalmas nagy fészket pillantottam meg. Furcsa fészkek voltak ez. Nem ült az ágon, hanem lógott róla.

Mondom Csipdmeg-fogdmegnek:

— Látod azt a fészket?

— Vau, vau, nem fészkek az, — mondta Csipdmeg-fogdmeg. Valami óriás gomba lesz az.

— Ugyan ne beszélj, — mondtam én — nem fán terem a gomba.

— Vau, vau, fán is terem, — erősítette Csipdmeg-fogdmeg.

Ebben a pillanatban hallatlan dolog történt: Egy szemtelen szarka pontosan a puskám csövének a végére szállott le.

— No ez mégis vakmerőség! szóltam én. — Ez a szemtelen szarka gunyolódik velem. Bizonyosan az a fészkek is az ő fészke. Hiszen, megállj! Utólszor szemtelenkedel velem. (Fogadni mernék, hogy ez ugyanaz a szarka volt, amelyik a multkor elsütötte a puskámat.)

Nosza, célbavettem a fészket. Persze, szarka uram, amikor látta, hogy nem tréfálok, ijedt cserregéssel elrepült, nem várta be a durranást. Miként a multkor, most is hatalmas durranás reszkettette meg a levegőt.

Ami ezután történt, nehéz leírnom. Rettenetes fehér porfelhő kavargott a levegőben, arcom, szemem megtelt valami keserű, csipős porral, a puszka ezúttal is kirepült a kezemből, én meg ráestem a Csipdmeg-fogdmegre, hű barátom vonított, én meg nem tagadom, szintén vonítottam, köröskörül a szarkák meg gúnyosan cserregtek.

— Persze, hogy igaza volt Csipdmeg-fogdmegnek. Valami nagy bolond gomba volt az, ami a fa ágáról lelógott.

— Vau, vau, — úgy-e mondtam, — daldalmaskodott Csipdmeg-fogdmeg.

— Persze, persze, — mondtam én, — gondolhattam volna, hogy a madár rejtett helyre rakja a fészket.

No, édes nagyapókám, ezennel bejelentem, többet nem vadászok.

Igaza van a versnek: Vadász, halász, madarász, üres tarisznyába kotorász.

Kezét csókolja: GAVALLÉR JANKÓ.

Berci bácsi madárkája.

Irla: K. BENDRE RÓZA.

Nagy csapás érte szegény Berci bácsit. Egy téli éjszakán meghalt a felesége. Istenem, pedig milyen fiatal volt még az a folyton mosolygó, kedves kicsi asszony! Meghült szegényke. Tüdőgyuladást kapott és három nap mulva már nem élt.

Berci bácsi maga is fiatal volt. Sehogy sem birta megérteni, hogy az ő asszonykája ezután már nem nevet többé reá. A fájdalom őt is majdnem nagybeteggá tette. Olyan árvának, elhagyottnak érezte magát a temetés után, mintha az egész világ egy nagy-nagy börtönné alakult volna, melynek ő a legszerencsétlenebb rabja. Napokig alig evett valamit s a külsejét teljesen elhanyagolta. Nem mosdott, nem bo-

roiválkozott. Olyan szánalmasan nézett ki, mint maga az élő fájdalom.

A negyedik éjszakát virrasztotta át már szomorúan, egymagában, amikor reggel egy csipegő, füttyülő hangra felfigyelt.

— Csi-iz! Csi! Csi-csi-csi-i-iz! — hangzott százféle változatban egy csöpp madár-torokból.

A Berci bácsi kedvenc kis csize köszöntötte így a reggelt.

— Lám csak, — ötlött eszébe Berci bácsinak — ez a kis madár is árván maradt velem együtt.

Kiment hozzá a konyhába, ahol egy kampos szegre akasztva a falon függött a madárka

kalitkája. Felállt a székre és benézett a kis madárkához. Bizony éppen legfőbb ideje volt, hogy valaki oda betekintsen. A kis kendermagos vályu teljesen üres volt. A vizes bádokban is alig volt néhány csepp víz s az üveg-falu takaros fürdőkád ki volt száradva. Az egész eleségkészlet egy darabka összeaszalódott sárgarépa s egy fél kocka cukor volt, melyek a kalitka drótpálcái közé szorítva még az eltávozott drága kis gazdasszony gondosságára emlékeztettek.

Berci bácsi ellátta a madárkát kendermaggal, vízzel. Azután a törődött ember fáradtságával leült és előbb közömbösen, később érdeklődve nézte, mit csinál a madárka.

A kis csiz — bár igen éhes lehetett — először is nagyot fütttyentve beugrott a fürdőkádba. Néhányszor alámerülve lubickolt a tiszta vízben, aztán reá szállt az egyik keresztben levő pálcikára. Ott leröpködte magáról a víz-cseppeket s parányi csőrével rendezgetni kezdte a tollait. Miután ilyen szépen megtisztálkodott, a kendermagos kis vályuhoz röppent és gyorsan pattogtatva az apró magvakat, megreggelizett. Evés után egy kis pihenőt tartott és újra hozzá fogott a csipogó, fütttyülő, sokváltozatu csizeléshez.

Berci bácsi nézte, hallgatta a madárkát és elgondolkozott.

— Ez a kalitkába zárt, magányos madárka valamikor szabad és boldog volt. Párjával együtt énekelhetett, röpkülhetett erdőn, mezőn. Fiókái is lehettek. — Most nincs senkije. Amikor a rabság, elhagyottság szomoru érzése reá nehezedett, csöpp kis szívével talán épp úgy tépte a fájdalom, ahogy most az övét tépi.

— És lám, ez a parányi teremtmény mégsem hagyta el magát. Ha megvan hozzá a szükséges eszköz, rendben tartja a külsejét. A hangját sem restelli hallatni. Sok kis csizrokónát maga köré képzelettel s énekel nekik. Mennyi bölcsesség van a viselkedésében. Nem lázong, úgy veszi az életét, amint van.

A nagy gondolkodás közben észre sem vette Berci bácsi, hogy a kis madár példájára egy nagy labor hideg vízben mosdik már ő is. Aztán tüzet rakott s amikor már jó meleg volt, megborotválkozott.

Nyolc órakor reggelit hozott neki a huga kis cselédje. Fázósan, félénken jött a kis szol-

gáló. Sajnálta is a folyton szomorkodó embert, meg félt is tőle. De most, hogy embermódon rendbeszedve meglátta, még hangosan köszönni is mert neki.

— Kezit csókolom! Elküldte a naccsága a reggelit és azt üzenté, ebédre tessék lejönni hozzánk.

Felesége halála óta akkor először reggelizett Berci bácsi rendesen. Dél felé egy megértő pillantást vetve a madárkára, eltávozott hazulról. Nővéréhez ment s ott töltötte az egész napot. Este haza ment, lefeküdt és nyugodtan elaludt.

Korán reggel ismét szólt a fütttyező.

— Csi-iz! Csiz! . . .

— Ugy, ugy, madárkám — gondolta Berci bácsi — te légy az én kis ébresztőóráim, figyelemzítő jóbarátom, aki arra intesz, hogy ne hagyjam el magam bánatomban, vegyek rólad példát.

Attól kezdve hűségesen gondját viselte a madárkának s az ő bánata is enyhülni kezdett.

Közben megérkezett a tavasz. A fecskék is megjöttek már. Berci bácsi kivitte a kis csiz kalitkáját a kertbe és nyitva hagyta a kalitka ajtaját.

Boldog izgalommal ugrott ki a madárka a nyitott kalitkaajtón. Mindössze pár hónapja volt csak, hogy fogságba jutott s így még nem gyöngültek el a szárnyai a repüléshez. Először egy fura repült és ujongó csizeléssel üdvözölte madáréletének drága kincsét, a visszanyert szabadságot. Onnan egyre messzebb, messzebb repült, végre teljesen eltűnt a Berci bácsi szeme elől.

A madáretetőn látta ismét viszont, amikor újra beköszöntöttek az inséges, hideg napok és csoportosan lepték el a madarak az etetőt.

Könnyű volt megismerni, mert még a többi madár mind elröpkült a Berci bácsi közeledtére, az egykori kis rab bizalmas csipegéssel ug-rándozott az eleséget hintő kéz körül.

Sok éven át voltak így egymásnak kedves ismerősei a megvigasztalódott Berci bácsi és a szabaddá lett kis madár.

(Hegyközujiak, 1926.)

MI UJSÁG?

Lionardo de Vinci. Abból az alkalomból akarok nektek Lionardo de Vinciről, a képzőművészet e nagy mesteréről írni, mert mint a lapok írják, egy kis eldugott falucskában fedezték egyik, eddig ismeretlen képét. Nem életrajzot adok itt nektek — hisz azt bármelyik lexikonban megtaláljátok — hanem elmondok egyet mást ennek a híres festőművészek gyermekkorából; abból az időből, amikor még éppen olyan kis gyermek volt, mint ti és senki sem tudta milyen híres ember válik belőle. Híres hírneves festő, akinek munkái hosszú időn át iskolapéldát alkottak az olasz festészetben és ma a képei kincseket érnek.

Nem nagyuri pompában, nem fényes palotában nevelkedett a kis Lionardo. Egyszerű emberek voltak a szülei, ő pedig mint csendes, egyszerű kis parasztyerek pásztorkodott a felsőolaszországi Vinci falu határában. Pajtásai nem voltak. A vele egykorú gyerekek nem szertették a csendes magábavonult fiúcskát. Ez nem is volt csoda, mert Lionardo egész más volt, mint a többi gyerekek; olyasmikről beszélt nekik, amit a többiek, — egyszerű parasztyerekek voltak mint ő, — meg sem értettek. A csillagok járásáról beszélt nekik, tengeri csatákról, meg arról a csodás szép képekről, amit a firenzei templomban látott. A gyerekek egy darabig szájátva halgatták, de csakhamar unalmasnak találták a mesét — ott hagyták. Így aztán a kis fiu mindig ritkábban játszott a pajtásaival. Ha volt egy kis szabad ideje, nem játszott a mezőn, mint a többiek, hanem könyvet vett elő, olvasott vagy rajzolgatott. Mert rajzolni nagyon szeretett. Mindegy volt neki, hogy hitvány deszkadarab került a kezébe, vagy egy akkor még nagyon drága papirdarabka. Egy perc alatt tele rajzolta emberek, madarak képével. Ha valami nagyon megtetszett neki, egyre csak azt rajzolta. Nem nyugodott addig, amíg a munkája nem volt tökéletes.

Igy növekedett a vincibeli kis Lionardo tizenégy éves koráig. Egyszer egy koldust látott a faluban s lerajzolta. Ugy találta, egyszerűen sikerült a rajza. Boldogan szaladt haza megmutatni a rajzot anyjának s büszkén kijelentette, hogy belőle még nagy művész lesz valaha!

Az anyja — egyszerű parasztasszony — azonban nem bízott a fia művében: — Ne képzelődj, fiacskám — mondta neki — nem neked való a művészpálya! Egész szépen rajzolsz, de ez nem elég ahhoz, hogy művész váljék belőled! Gondolj csak arra a képre, ami a firenzei templomban van. Giotto festette! Te sohasem tudsz majd olyan gyönyörűt festeni. Ne is álmodozz a lehetetlenről.

Lionardo szomorúan ment el hazulról. Leverten bolyongott és úgy érezte, hogy egy szép álomból ébredt fel hirtelen.

Már ebédidő is elmúlt, de a fiu még mindig a szőlőhegyet járta.

Ahogy ott sétált nagy busan, egy csoport előkelő firenzei polgárt pillantott meg, akik ásóval-kapával fölszerelve kapaszkodtak fel a hegyoldalban. Néhány helybeli suhanc kísérte őket. Lionardo is feljűk sietett, szerette nagyon a gazdag előkelő urakat.

A suhancok egyike, mikor meglátta, így kiáltott fel:

— Az ott Lionardo! —

A menet megállott és megvárta a csodálkozó fiúcskát. Egy perc múlva pompás előkelő ruhájú urak vették körül.

— Lionardo a neved?

— Igenis uram. Szolgálatára.

— Vezess bennünket szüleidhez. Ott majd megtudod a többit.

Lionardo elől ment és úgy mutatta az utat. Ezalatt a háta mögött összesugtak az idegenek:

— Mily kedves gyermek! És milyen tisztességtudó! Nyílt, okos tekintete van.

Ezalatt a fiúcska anyja otthon ült a kis szobában és keservesen sírt. Előtte feküdt a kis fiu rajza.

— Én Istenem — gondolta — az én fiam olyan tehetséges, hogy híres festő lehetne belőle. De nekem nincs pénzem, hogy taníttassam. Miért is vertél meg bennünket ilyen szegénységgel. Véték nem taníttatni ezt a gyermeket. Ő maga is érzi, hogy művésznek született! Nekem meg azt kell mondanom, hogy nincs tehetsége; mert nem akarok neki fájdalmat okozni. Nem mondhatom neki, hogy kár érte, mert nincs pénzem az iskoláztatásra.

Igy tépelődött magában, amikor kopogtatás verte verte fel gondolataiból.

Ajtót nyitott.

Elsőnek a fiucska szaladt be a rajta. Utána egy sereg előkelő idegen.

Zavartan üdvözölte őket.

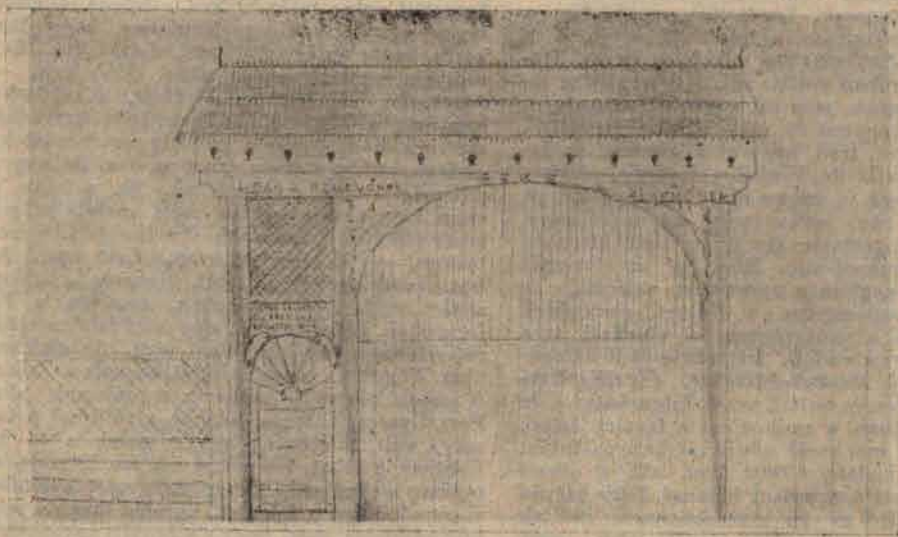
— Asszonyom — kezdte a legöregebb — mi régi romokat és görög emlékeket jöttünk kutatni e vidékre. Ásatásaink nem jártak sikerrel. De kárpótolt bennünket, hogy egy olyan tehetségre akadtunk, amilyen még nem született Itáliában. Az ön kis fia nagyon tehetséges. A határkövön megláttuk a rajzát és alatta a nevét, azonnal idejöttünk.

A kis Leonardo elővette a rajzait. Az idegenek sorra nézték és mindegyiknél nőtt az érdeklődésük.

Mikor Andreadel Verocchio, aki akkor Firenze leghíresebb művésze volt, megtudta, hogy Leonardo szülei szegények és így nem telik neki a taníttatására, ingyen vette fel tanítványai közé.

Igy került Leonardo Verocchio műhelyébe. Már egy éve dolgozott ott, amikor a mester megbízást kapott, hogy fesse meg Krisztus megkeresztelését. Verocchio Lionardot bizta meg, hogy a kép baloldali angyalát fejezze be. Ez volt az első alkalom, amikor Leonardo önállóan dolgozhatott. Mikor Verocchio meglátta a világozágtól ragyogó angyalt a képen, megszáduült, mert érezte, hogy Leonardo mellett művészete egészen eltöppül. (A kép ma is látható Firenzében.)

Ez volt Leonardo első műve. Nagyszerű képei aztán gyorsan követték egymást és Lionardonak tényleg beteljesedett jóslata: híres művész lett belőle. Főbb alkotásai: Az utolsó vacsora, Mona Lisa, a barlangi madonna, mind-egyik egy vagyont ér és azért keltett most is oly nagy érdeklődést az a hír, hogy egy új, eddig ismeretlen Leonardo kép került a napvilágra.

Székely kapu Madéfalván.

— Sárossy Béla (Madéfalva) pályaműve a Cimbora múlt évi pályázatán. —

Elek nagyapó üzeni:

Illy és Elemér Torja, Háromszékm.

Nagy volt az örömed, amikor láttad leveledre a választ. Ebben az örömben gyakran lehet részed, ha gyakran irsz nagyapónak. Ha neked nagy öröm az én válaszom, nekem meg nagy öröm, hogy amikor a Cimbora megjön, még a tanulás is jobban fog téged. Elhiszem ezt neked már azért is, mert a husvétii bizonyítványod még jobb volt, mint a karácsonyi. Kaptál is a jó bizonyítványért egy pár cipőt. Ez bizony most értékes ajándék. Ha te sokat gondolsz nagyapóra, nagyapó meg sokat gondol a te faludra, amelyhez ifju korának igen szép emlékei fűződnek. Névrejtvényed sorra kerül. — **Aray Gabi és Klári Nagygejőc, Csehszlovákia.** Ha csak most tanuld a gépirást, igazán ügyesen tudsz bánni a géppel. A kiadóbácsi pótolja a 14. számot, én meg elvárom, hogy ezután szorgalmasan irjatok, s lehetőleg hosszabb levelet a mostaninál. — **Boruzs Ilke, Bacza.** Eltaláltad: Öcsike Benedek Marcell fia, aki igen fog örülni, ha majd Pesten meglátogatod. — **Boruzs Magduska, Bacza.** Azért, hogy állami iskolában tanulsz, lehet szép az írásod s meg is szépül, ha megfogadod tanácsomat és gyakran irsz nagyapóknak, még pedig szép lassan és gondosan. — **Szőke Juci, Brassó.** Amint látom, a 16. számot megkaptad, tehát csak a 17. hiányozhatott leveled írásakor. Ezt majd pótolja a kiadóbácsi. Hogy még mindig nem kaptad meg a nyert könyvet, ezt már igazán nem értem, mert a kiadóbácsi mindenkinek pontosan postára adja a nyert könyvet, s ha egyik-másik nem kapja meg, pótolja is. Mostanában alig hallok panaszt amiatt, hogy a nyertesek a könyvet meg ne kapták volna, egyedül neked van okod a panaszra folytonosan. Ismételtten megkértem a kiadóbácsit, hogy kivételesen ajánlottan küldje el a könyvet neked. — **Zsacsavay Zsiga, Ördögkeresztur.** Kanyaróban voltál, azért volt időd a levélírára. De hál' Istennek, már túl vagy a betegségen, s remélem, ezután a kanyaró és más egyéb betegségek nélkül fogsz levelet írni. Irod, hogy első gimnazista tanuló vagy, otthon tanulsz dr. Földváry György piarista tanár úrtól, aki sok jóra és szépre oktató téged. Ebből az elismerésedből látom, hogy hálás, meleg szívű fiú vagy, s helyesírárodnak kifogástalansága is amellet bizonyít, hogy igazán kitünő tanárod van. Mire ezt az üzenetet olvasod, valószínűleg meglesz a várva-várt vakáció, s te bizonyosan javában vadászatsz a flóbert puskáddal. Remélem, óvatos leszel a vadászásban, s vigyázol arra is, hogy énekes madárra ne löj. Rejtvényeidből válogatok. — **Zsacsavay Anna-Mária, Ördögkeresztur.** Te is kanyarós voltál, mint Zsiga bátyád, de már kint jársz a kertben, s amikor ezt a levelet írtad, palántát is. Képzem, mekkorát nőttek azóta a palánták. Hogyne, mikor olyan kislány ültette őket, aki a német és francia nyelv mellett zongorázni is tanul. Zsiga bátyád is írta, hogy igen örültél az én dicséretemnek, örültek kedves szüleid is. Én pedig újra megdicsérlek, mert igazán olyan szép és kifogástalan az írásod, hogy nem győzők gyönyörködni benne. A te rejtvényeidből is válogatok. — **Klinger Icu, Nagyszében.** Közeledik a nagy vakáció, s irod, majd a nyáron meglátogatatsz. Szeretettel várom a látogatásodat. A kiadóbácsi pótolja a múlt évi 53. és az ez évi 4. 8. és 18. számokat. Ha

rendetlenül kapod az újságot, ezen bizony a kiadóbácsi nem segíthet, mert a postát ő sem javíthatja meg. — **Rosenfhal Bözsi, Kolozsvár.** Dehogy haragszom azért, hogy a multkor nem írtatok alá a vezetékneveteket, mert lám, pótoltatok a mulasztást. Édesanyádnak, aki szintén nagy érdeklődéssel olvassa Szilassy Bálint szép históriáját, tolmácsold meleg üdvözetemet. — **Rosenfhal Manca, Kolozsvár.** Azt írod, hogy Pesten születél s igen örültél annak, amikor olvastad, hogy nagyapó Pesten tölti a telet. Kérde, hogy megvan-e még a földalatti vasút. Megvan bizony, a városliget pedig szebb, mint valaha. — **Rosenfhal Ilon, Kolozsvár.** Te is írtál levelet nagyapónak, s hálát adsz a jó Istennek, hogy anyukád megrendelte a Cimbort, mert nagyon tetszik neked a Szilassy Bálint szép históriája és Öcsike. Hát csak olvasd szorgalmasan a Cimbort és szorgalmasan írd a leveleket is, és mindig ilyen szép nagy betűkkel, mert így aztán idővel igen szép lesz az írásod. — **Benedek Bözsi, Bihar.** Már két éve jár a Cimbora nektek, még csak ötször írtál ezalatt az idő alatt, de a nagyapó csak egyre válaszolt, a többi leveled, azt hiszed, elkallódott. Ha azt hiszed, jól hiszed, mert én minden levélre, amit megkapok, válaszlok. Örvendek a bemutatkozásodnak, amelyből megtudom, hogy tizennégy éves vagy és a negyedik polgárba jársz, Klári hugod tizenhárom éves, ő is a negyedikbe jár, Imre öcsétek pedig 11 éves, s ő első polgárta. Öcsike jól van, de mostanában neki is sok a tanulnivalója, azért termelte gyéren a nadselű gondolatokat, de majd annál többet termel a nyáron. — **Benedek Klára, Bihar.** Te azért nem írtál oly hosszú idő alatt, mert az írásodat nagyon rossznan találd. Éppen azért kellett volna írnod minél gyakrabban, hogy javuljon az írásod, bár én éppenséggel nem találok rossznak. Szeretted volna te is kijönni a bihari állomáshoz, hogy lássad nagyapót. Bizony, sajnálom, hogy Jerzsák Anna későn kapta az értesítésemet, de máskor, ha Szatmárra megyek, legalább is egy héttel előbb írok. — **Hajdu Margit, Baba és Juika, Kolozsvár.** Megkaptátok a könyvet, aminek igen örvendek. Az elég szomorú, hogy gyakran hetelig nem kapjátok a Cimbort, aminek csakis a posta tehet az oka. De úgy látszik, végül mégis csak megkaptátok. Ha netalan egyik-másik szám hiányoznék, irjatok meg, melyik szám, s a kiadóbácsi pótolja. A hosszabb levélre tett ígéretet számon tartom. — **Pályi János, Losonc.** Amióta nem írtál, azóta próbákra jártál. Ugyanis a „Magyar Asszonyok” kulturerstét rendeztek, amelyen a Peer Gynt-et játszották. Előadás előtt egy néni felolvasott a szindarabról s közben hát kép jelent meg. Az első volt a norvég tánc. Négy pár táncolt, közöttük volt a Zsike nővéred is. A másik kép volt, amikor a manók meg akarják fogni Peer Gyntet. Ebben a képen a zöld nő a te Rózsi nővéred volt, te meg az egyik manó, s te húztad Peer Gyntnek a lábát. Ez neked nagyon tetszett, amint írod, egészen neked való szerep volt, mert kölömbben is nagyon szereted huzni a lábakat. Leveled további részében azzal örvendeztettsz meg, hogy a bizonyítványodban négy kettes volt, s többi egyes, aztán apa adott nektek egy kis keretet, s azt beültettétek mindenféle kerti veteménynel. A hagymád már olyan nagy, hogy meg is kínálhatnád belőle nagyapót, ha hirtelen betoppanna hozzátok. Azt igen helyesen tennétek, ha megtakarított pénzetenek e Cimboraiban hirdettél hat könyvet megrendeltétek. Ra-

melem, eddig meg is kaptátok. Annak meg előre örvendek, hogyha levelet ír Darkó Pista is, aki már nem katona. Kedves szüleideknek tolmácsold viszont üdvözlémet. — **Némedy Lonczyka, Lippa.** Igazán örvendek, hogy megkaptad a nyert könyvet, s nem kell panaszkodnod a postára. De még annak is, hogy a gólya egy kis eleven Cimborát hozott nektek, akinek a neve Gabika, s aki aranyos kis csöpség. Elhiszem azt. Tartsa meg a jó Isten a kis Gabikát s szerezzon majd sok örömet kedves szüleinek. Az egyik szövejtvényed sorra kerül, a másik, amelynek a megfejtése: több a baj, mint a vaj, régi jó ismerős. — **Szöke József, Kászon-Felkő.** Jó a névrejtvényed, de az a baj, hogy az én nevem a megfejtése, már pedig gyakran üzentem, hogy az én nevemmel kapcsolatos rejtvényt nem közlök, mert anélkül is eleget találkoztok a nevemmel. — **Altmann Endre, Arad.** Csak most rendeltem meg a Cimborát s már is nagyon megszeretted. Hogy minjárt első leveledben nagyapónak szólítottál, azt igen helyesen cselekedted. Ha az iskolában nem igen gyakorolhatod magadat a magyar írásban, gyakorolhatod levél írással, s ez csakugyan kívánatos, mert valóban sok a leveledben a helyesírás hiba. Emiatt nem közölhetem a románból fordított kis mesét is. Tanácsolom, hogy lassan és jó nagy betűkkel írd, így aztán javul az írásod is, meg lassanként elmaradoznak a helyesírás hibái is. A rejtvényed sorra kerül. — **Szöke Judka, Brassó.** Ha még akkor sem kaptad meg a nyert könyvet, amikor ezt az üzenetet olvasod, írd meg nekem, hogy melyik utcában és hányadik szám alatt laktok, akkor én magam küldök neked könyvet valamelyik Brassóba menő kisbaczoni embertől. A kiadóbácsi pótolja a 17. számot. — **Kovács Piroska, Nagyenyed.** Amíg szép idők jártak, játszottál és elhanyagoltad a levélírást. Lám, lám, mi mindenre jó, ha esik az eső. Szépen leültél az asztal mellé, s levelet írtál nagyapónak. Megírtad, hogy mennyi szép virágod van. Bizony, van a nagyapó kertjében is. A Szilasy Bálint szép történetjének még sokáig kell várnod a befejezésére, de megnyugtathatlak előre, hogy jól fog végződni. — **Kepes Kata, Máramarossziget.** A kiadóbácsi pótolja a 16. számot, én pedig számontartom az ígéretedet, hogy a vizsga után röktön levelet írsz. Névrejtvényed sorra kerül, de tanácsolom, hogy nagyobb betűkkel és gondosabban írd, mert bizony, bizony, ráér írásodra a javulás. — **Jankovics Idikó, Kolozsvár.** Örömmel látom leveledből, hogy sok könyved van, de szeretném, ha egyszer meg is írnád a könyveidnek a címét, hadd lássam, hogy milyen könyveket olvasol. Remélem, elkövetkezik az ideje annak is, hogy szabad lesz futkosnod és labdáznod, mert amellet még mindig legkellemesebb szórakozásod maradhat az olvasás. Sajnálom, hogy amikor Kolozsváron voltam, nem mehettél el Finta neniékhez, de oly sok minden jött közbe, hogy nem mehettél oda, bár bejelentettem volt a látogatásomat az én kedves Mariska hugomnak. No, de megyek én még Kolozsvárra s remélem, akkor találkozunk. Az egyik rejtvényed sorra kerül. — **Uffalussy Klárka és Palika, Élesd.** Mindig sajnáltátok, hogy nincs olyan jó mesélő nagyapátok, mint a többi gyermekeknek, de lám, most már van. Van bizony, s természetesen, hogy szeretettel fogadlak unokáim seregébe, s remélem, hogy ezután szorgalmasan fogtok írni. A kiadóbácsinak írtam, hogy küldje meg nektek az 1-7. számokat is, s ő majd közli veletek ennek a hét számnak az árát is, mert ez ő reá tartozik és nem én reám.

Remélem, már rég megkaptátok a megrendelt hat könyvet, s így jó hosszú ideig lesz olvasni valótok. — **Péter Margit, Sepsiszentgyörgy.** Áldozó csüörtökön volt életed legfontosabb napja; akkor járultál először az Urasztalához, s „hitben megerősödve, a református egyház önálló tagja vagy”. Életednek eddig legfontosabb fordulója után az volt első dolgod, hogy levelet írd nagyapónak, akit, mióta személyesen megismerted, még sokkal jobban megszeretted. Ugyanezt mondhatom én is neked, s mindazoknak az unokáimnak, akik veled együtt meglátogattak, s ezzel a látogatással egy felejthetetlen kedves órát szereztek nekem. Azokat az unokáimat, akik akkor nem voltak veletek, mert nem tudták, hogy ott vagyok, nyugtasd meg, hogy megyek én még gyakran Szentgyörgyre, s akkor velük is megismerkedem. Jól esett olvasnom leveledből, hogy a Mikes Kelemen-t anyuka és apuka is elolvasták, s meg is könnyeztek. Nem csudálom, mert a hontalanságnál nincs nagyobb fájdalom. Sejttem, hogy milyennek képezed a Szilasy Bálint szép történetjének a végét, de azért következő leveledben közöld velem, hadd lássam, csakugyan eltaláltad-e? Remélem, a betegségéd muló természetű volt s nem sokáig tart a tornázástól való eltiltás. Kedves szüleidek s Antti öcsédnek és Pirike hugódnak, akik aláírták leveledet, meleg üdvözlét. — **Gárdonyi Nagy László, Nagybánya.** Mostanában veled együtt igen sokan mentik ki magukat, hogy levelet nem írhatnak, mert vizsga előtt különösen sok a tanulni való. Sokkal kevesebb levelet is kapok az iskolai év vége felé, mint máskor. De remélem, hogy te is, többi unokám is, sűrűn írtok nekem a nyáron. Örvendek, hogy megkaptad a nyert könyvet és nagyon tetszett. — **Fritsch Ferenc, Kolozsvár.** Te is csak keveset írhattál, mert az írásbeli dolgozatokra kellett készülnöd, s amint leveledből látom, nem valami könnyű dolog az írásbeli. A kiadóbácsinak üzentem, hogy újra próbálja meg a nyert könyv elküldését, mert nemcsak én akarom komolyan, de a kiadóbácsi is, hogy a kisorsolt könyvet meg is kapják a nyertesek. Ha megrendeled a hirdetett hat könyvet, ezt egyenesen a Szabadsajtónál kell megrendelned s ugyanakkor megkérdezned, kicserélhetik-e egy másik könyvvel a „Börme” című könyvet, amely már megvan neked. — **Pétery Emmike, Homoródalmás.** Örvendek, hogy már jobban vagy, s közöltem a kiadóbácsival, hogy küldjön neked utalványt, mert meg akarod ujtani a rég lejárt előfizetést. Az arcképem már rég jelent meg a Cimbora mellékletként, s alig hiszem, hogy kapható volna, de úgy tudom, hogy a kiadóbácsi egy újabb arcképet sokszorosítani fogja, s azt majd a Cimbora minden olvasója meg fogja kapni. A harangszentelésről majd írd nagyapónak, mert ezzel is gyakorlod magadat az írásban és a fogalmazásban. — **Péter Piroska, Sepsiszentgyörgy.** Most írtad az első levelet, s ez az első levél is nagyapónak szól. Hát csak jöjjön a folytatás, Piroska, mert az első levelet is már igen jól megírtad, s hiszem, hogy belőled is majd olyan kitünő levélíró lesz, mint Margit nénédéből. — **Somody Jenő, Arad.** Te is beléptél az unokáim közé, s arra kérsz, hogy úgy szeresselek, mint a többi unokát s engedjem meg, hogy te is nagyapónak szólíthass. Megengedem, hogyne engedném, nem is esnék jól, ha másképpen szólítanál, s természetesen, úgy foglak szeretni, mint a többi unokát, mert látom már az első leveledből, hogy meleg szívű gyermek vagy. Hát csak írd minél többször, szeretettel várom leveleidet.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megjelölése is jogosít!
 A rejtvény megjelölését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyeztetve, a megfejtést követő hónap végén közlöm!
 A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Pótlórejtvény.

Beküldte: Földes Imre.

— ándor	— olt
— rnő	— mre
— arna	— ábor
— k	— ari
— almán	— lt
	— éni
	— udi

Talalósvers.

Beküldte: Makay Margit és Miklós.

Öt betűből áll a nevem,
 Helyem cipősarkon lelem,
 Első betűm ha elhagyod,
 Pompás gyümölcs nevét kapod.

Háromszög-rejtvény.

Beküldte: Varga Anikó és Évike.

A	A	A	A	A	Az ellenség ellentéte.
A	T	B	R	A kutya egyik faja.	
T	R	R	Vizben él.		
R	G	A cipész dolgozik vele.			
K	Betű.				

Névrejtvények.

Beküldte: Judovics Miklós.

Ákos, Áron, Dániel, Pista, Rudolf
 Megjelölése egy nagy fejedelem neve.

Beküldte: Papp László.

Allfréd, Róbert, Anna, Szeréna, Lajos,
 Ulrik, Imre, Tamás, Ákos
 A kezdőbetűk egy világrész nevével adják.

Beküldte: Berger Klári.

Temesvár, Alvinc, Tuzsád, Eger, Ungvár, Arad,
 Nagybány, Kolozsvár, Nagyvárad, Simánd.
 Megjelölés egy magyar író névével adják.

Vonalrejtvény.

Beküldte: Judovics Miklós.

A Magyar Ifjuság Könyvtára

kellemes és szórakoztató olvasmánnyal kedveskedik az ifjuságnak. Köteleit azonban élvezettel olvashatják a felnőttek is. Olcsó pénzért nemes szórakozást találhat e kötetek olvasója, amikor ma az általános drágaság miatt a jó könyv ára is elérhetetlen magasságra hágott. Eddig a következő kötetek jelentek meg:

1. sz. Magyar elbeszélők, nyolc elbeszélés ára lei 15
- 2-3 sz. Benedek Elek: Gyermekszínház lei 25
- 4-5. sz. A. Conan Doyle: Tűzkörüll történetek lei 25

SAJTÓ ALATT:

6. sz. Bábjátékos Pali, Irta: Strom Tivadár
7. sz. Li Fan bosszúja Westermann F. P.
8. sz. Az egyszemű May Károly
- 9-10. sz. Robinson Crusoe Defoe Dániel.

CIBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bafanü-Mici (Kisbaczon) u. p. Bafanü-Mare Nagy-
 baczon) Jud. Treisenné (Háromszék-megye). E címre
 küldendők a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek
 Nagypóhoz írott levelek és rejtvénymegjelölések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Sztmár) Str. Cuza Voda 4.
 A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 lei, negyedévenként 100 lei.
 Csehszlovákiában évi 80 csehszlovák korona, negyedévenként 20 csehszlovák korona.
 Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.
 Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.
 Jugoszláviában évi 200, negyedévenként dinár.

Lapkiadó: Szabadsajtó-könyvnyomda és Lapkiadó Rt.
 Felelős-szerkesztő: Dénes Sándor.